توسعه اقامتگاه‌های بومگردی بدون توجه به زیرساخت‌ها شدنی نیست

■ به گفته مسئولان بیش از ۳ هزار و ۷۰۰ واحد بومگردی عمدتا در مناطق روستایی کشور ثبت شده است درحالیکه نبود توجه به زیرساخت‌های لازم مانند استانداردسازی جاده‌های روستایی، تامین انرژی، کمبود نیروی انسانی آموزش‌دیده، نبود نظارت کافی بر عملکرد و خدمات بومگردی‌ها و هر آنچه که مسافران نیاز دارند مشکلات فراوانی به گردشگران تحمیل کرده است.

گروه گردشگری – روستاهای زیادی با طبیعت بکر و فرهنگ غنی در کشور وجود دارد که با ایجاد اقامتگاه‌های بومگردی می‌توان علاوه‌بر توسعه گردشگری و درآمدزایی برای روستاییان از مهاجرت به شهرها جلوگیری کرد. اما اقامتگاه‌های بومگردی باید در مدار گردشگری مسئولانه قرار بگیرد و از مدل توسعه‌ای پیروی کنند که مبتنی بر ظرفیت سازی و حفاظت از منابع طبیعی است.

به گفته کارشناسان گردشگری توسعه سریع و گاه بدون نظارت اقامتگاه‌های بومگردی در سال‌های اخیر منجر به بروز چالش هایی شده است. برخی اقامتگاه‌ها به جای حفظ فرهنگ بومی، به سمت ارائه خدمات شبه هتلی و تزئینات صرفا تجاری با عنوان بومی رفته اند و از زیست بوم فرهنگی و سنتی منطقه فاصله گرفته و برخی واحدها نیز بدون مطالعه ظرفیت برد زیست محیطی و بدون رعایت اصول ساخت و ساز، سازگار با طبیعت موجب تخریب منابع طبیعی شده اند.

متولیان امر اگر به دنبال توسعه گردشگری و به دنبال آن اقامتگاه‌های بومگردی در روستاها هستند باید چالش‌های موجود را بررسی و حل کنند و در زمینه فرهنگسازی، آموزش، تامین انرژی، ترمیم و استانداردسازی جاده‌های روستایی اهتمام بورزند چون با نامگذاری روزی به عنوان، روز ملی «اقامتگاه های بوم‌گردی» و برگزاری شتاب‌زده جشنواره بودمگردی‌های ایران که در ۳۱ اردیبهشت تا ۲ خرداد با حضور ۶۰۰ نفر و ثبت نام ۳۵۰ مسئول اقامتگاه بومگردی از سراسر کشور در استان برگزار شد مشکلی حل نخواهد شد و فقط اتلاف وقت، انرژی و هزینه است.

آموزش باید سرلوحه انجمن بومگردان قرار گیرد

بهرام عنایتی یکی دیگر از دارندگان اقامتگاه بومگردی در روستای چفت سر آکند، در نزدیکی شهر ساری از توابع استان مازندران در حاشیه جشنواره اقامتگاه های بومگردی گفت: در جشنواره ملی بومگردی به جای هتل باید ما را به اقامتگاه های بومگردی می‌بردند تا علاوه بر کمک به اقتصاد بومگردی‌ها با چالش های یکدیگر مواجه و برای آن راهکار پیدا می کردیم. از سوی دیگر در این رویداد باید از مسئولان شرکت های بیمه تامین اجتماعی دعوت و از این طریق تخفیف‌هایی را برای بیمه بومگردان اخذ می کردند تا فعالان این بخش با تعرفه کمتری بتوانند تحت پوشش بیمه قرار بگیرند.

وی افزود: تا زمانی که آموزش سرلوحه انجمن بومگردی قرار نگیرد این تشکیلات ناکارآمد است. افراد زیادی در رشته گردشگری تحصیل کرده اند و کسانی هم سال‌ها در این مسیر استخوان خرد کردند باید از وجود آنها برای توسعه گردشگری استفاده و دپارتمان آموزشی در زمینه بومگردی ایجاد کرد. نباید فقط به دنبال انتخابات در انجمن ها باشند چون کار بیهوده ای است باید در انجمن کمیته‌هایی برای بومگردی در نظر گرفته شود بعد کمیته ها در هر استان فعال شوند.

عنایتی ادامه داد: بومگردها باید در سامانه ثنا ثبت نام و رجیستر کنند تا اگر مشکلی در اماکن آنها رخ دهد از طریق دوربین‌های مدار بسته بتوانند اقدام کنند اما به خاطر هزینه بالایی که دارد آنها قادر نیستند در این سایت ثبت نام کنند، متولیان امر باید در این زمینه به فعالان این بخش کمک کنند.

صحبت در بومگردی با زبان مازنی و انگلیسی

این فعال گردشگری گفت: ما در اقامتگاه بومگردی فقط به زبان مازنی و انگلیسی صحبت می کنیم چون کودکان ما نمی‌توانند به خوبی به زبان مادری خود یعنی مازنی صحبت کنند و در آینده گویش و فرهنگ غنی ما از بین می رود. از سوی دیگر همه ما باید زبان انگلیسی را فرا بگیریم تا بتوانیم با مردم دنیا ارتباط برقرار کنیم و با فرهنگ آنها آشنا شویم.

عنایتی توضیح داد: اقامتگاه ما علاوه بر اسکان جنبه تفریحی آموزشی دارد در بحث آموزش در بخش کودکان فعال هستیم و دوره‌های آموزشی مانند پهنه آسمان برای رصد ستارگان و دوره‌های آشپزی را برگزار می کنیم. همچنین برای بزرگسالان ورزش‌های بومی و محلی مانند آغوز بازی (گردو بازی)، زمین والیبال ساحلی استاندارد، مینی فوتبال در نظر گرفتیم.

وی اضافه کرد: در دنیا بومگردان تنها سفیران فرهنگی و بومی یک منطقه هستند که در محل زندگی خود مستقرند پس نوع نگرش ما باید بیشتر جنبه‌های فرهنگی داشته باشد اما در کار فرهنگی اگر مکانیزم اقتصادی وجود نداشته باشد با شکست مواجه می شود. مازندران دارای فرهنگ غنی است و از گیلان تا مازندران و گلستان با زبان طبری صحبت می کردند برای حفظ این زبان، اقامتگاه بومگردی ما پایگاهی برای گروه‌های مختلف که بر روی اشعار مازندرانی کار می کنند شده و برای مسافران اشعار را به زبان طبری می خوانیم.

عنایتی ادامه داد: فضای بومگردی ما پنج هزار متر مربع است مسافران از میوه‌هایی که در مجموعه ما هست دیدن می کنند. در بخشی از این فضا به صورت نمادین گندم و برنج کاشته ایم تا کودکان با کاشت و برداشت این محصولات آشنا شوند.

اجاره اقامتگاه‌های بومگردی

این فعال گردشگری در خصوص اجاره اقامتگاه های بومگردی گفت: اجاره براساس هر مسافر از ۲۵۰ تا ۳۵۰ است و برخی اجاره را براساس کرایه سوئیت از مسافران اخذ می کنند از سوی دیگر در تابستان که افراد بیشتر به مسافرت می روند اجاره ها افزایش می یابد تا ضرر و زیان مسئولان اقامتگاه‌ها در ایام خلوت جبران شود.

عنایتی در پاسخ به این پرسش که تبلیغات شما برای جذب گردشگر به چه صورت است، گفت: بیشتر فعالان این بخش به خاطر هزینه‌های بالای تبلیغات محیطی، که باید به شهرداری و اداره راه و شهرسازی بدهند؛ اقامتگاه خود را از طریق فضای مجازی و سایت های گردشگری آن هم با تعرفه ۱۵ تا ۲۰ درصد تبلیغ می کنند. برای تبلیغات کنار جاده باید سالانه حدود یک میلیارد و برای نصف بیلبورد باید نصف این هزینه را پرداخت کنیم که از توان جامعه بومگردان خارج است. بومگردی کشور به جای تشکیلات عریض و طویل یک سایت رسمی و تخصصی برای معرفی و اجاره اقامتگاه های بومگردی راه اندازی کند تا فعالان این بخش به خودکفایی برسند.

اقبال مسافران در تابستان و پاییز از بومگردی‌های گلستان

محمد سمیعی یکی دیگر از بومگردانان از روستای پاقلعه از توابع شهرستان رامیان در شرق استان گلستان گفت: یک مجتمع اقامتی متشکل از چند بومگردی در روستای پاقلعه دارم و علاوه بر غذاهای سنتی و خوراکی های اورگانیک مسافران را به طبیعت گردی می‌برم و برای رفاه آنها به دنبال راه اندازی؛ کافی شاپ، پارک، اجرای برنامه‌هایی ورزشی مانند اسب سواری و دوچرخه سواری هستم.

وی در مورد میزان استقبال مسافران از اقامتگاه های بودمگردی خود توضیح داد: در تابستان و پاییز استقبال خوب است و حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد اقامتگاه های بومگردی من تکمیل می شود ولی در فصل زمستان چون روستای کوهستانی و تردد سخت می شود میزان مسافران کاهش می یابد.

کشف بیش از ۱۰۰ سازه باستانی پنهان

گروه گردشگری – پژوهشگران با استفاده از فناوری لیدار دقیق‌ترین نقشه‌ای را که تاکنون از سکونتگاه یک تمدن تقریبا ناشناخته در آمریکای جنوبی شناسایی شده است، تهیه کردند.

تمدن چاچاپویا همچنان یکی از ناشناخته‌ترین فرهنگ‌های پیشاکلمبی (پیش از ورود اروپایی‌ها) در آمریکای جنوبی (پرو) به‌شمار می‌رود. بخشی از این ناشناختگی به جغرافیای محل زندگی آنها مربوط می‌شود. همان‌طور که لقب آنها، یعنی «مردمان جنگل ابری» نشان می‌دهد، «چاچاپویاها» در منطقه‌ای ناهموار و جنگلی میان کوه‌های آند و جنگل آمازون زندگی می‌کردند. حتی امروزه نیز دسترسی به سکونتگاه‌های آنان دشوار است.

فتح این قوم توسط اینکاها در نیمه دوم قرن پانزدهم میلادی موجب شد که تمدن و سبک زندگی «چاچاپویا»، که حدود ۸۰۰ سال ادامه داشت، دچار دگرگونی شدید و در نتیجه به‌فراموشی سپرده شود.

با این حال، در پنج سال اخیر پژوهشگرانی در پرو که به جدیدترین فناوری‌ها مجهز بودند، به‌طور قابل توجهی اسناد باستان‌شناسی را گسترش داده‌اند و پنجره‌ای جدید رو به معماری دایره‌ای شکل، آرامگاه‌های صخره‌ای و نظام‌های کشاورزی پیچیده «چاچاپویا» گشوده‌اند.

«آرتنت» نوشت، در تازه‌ترین پژوهش، گروهی از «بنیاد آثار تاریخی جهان» بیش از ۱۰۰ سازه جدید و ناشناخته را در منطقه‌ای به نام «Gran Pajatén»، یک محوطه باستانی بر فراز تپه‌ای در پارک ملی ریو آبی‌سو (Río Abiseo) واقع در ۴۸۲ کیلومتری شمال «لیما»، کشف کرده‌اند.

«Gran Pajatén» در دهه ۱۹۶۰ دوباره کشف شد و مجموعه اصلی آن شامل ۲۶ سازه است که از بارزترین شواهد تمدن «چاچاپویا» محسوب می‌شود.

این مکان که روی یک خط‌الرأس کوهستانی قرار گرفته، دارای نقش‌برجسته‌های برجسته و ساختمان‌های آئینی است که با موزاییک‌های سنگی تزئین شده‌اند. در ابتدا، گمان می‌رفت که (Gran Pajatén) فقط یک پایگاه دورافتاده با کاربرد دفاعی بوده است اما اکنون مشخص شده است این مکان، مرکز مهمی در شبکه سکونتگاه‌های «چاچاپویا» در سراسر منطقه بوده است. پژوهش‌های اخیر این دیدگاه را گسترش داده‌اند؛ چرا که جایگاه این مکان را درون یک نظام جاده‌ای پیشاکلمبی آشکار کرده‌اند.

«خوان پابلو دِلا پونته برونکه»، مدیر اجرایی بنیاد آثار تاریخی جهان در پرو در ایمیلی گفت: «این مکان احتمالاً دارای کارکردی آیینی و نمادین بوده، در عین حال که به‌عنوان مرکز راهبردی فرهنگی و سرزمینی نیز عمل می‌کرد. پیچیدگی معماری آن و نمای برجسته‌اش نشان می‌دهد که این مکان در چگونگی سازمان‌دهی سرزمین، باورها و زندگی اجتماعی مردم چاچاپویا نقشی مرکزی داشته است.»

با وجود مکان دورافتاده و دسترسی محدود بازدیدکنندگان، «Gran Pajatén» همچنان یکی از مکان‌های در معرض خطر در دل یک اکوسیستم جنگلی آسیب‌پذیر است.

به همین دلیل، پژوهشگران در جدیدترین بررسی‌های خود از ابزارهایی بسیار کم‌تر تهاجمی نسبت به داس، بیل یا قلم‌مو استفاده کرده‌اند.

باستان‌شناسان با بهره‌گیری از لیدار هوایی (اسکن لیزری از طریق هوا)، اسکن لیزری زمینی و تکنیک فتوگرامتری (که شامل ترکیب هزاران تصویر است)، توانستند از میان پوشش انبوه جنگل نفوذ کرده و دقیق‌ترین نقشه‌های موجود از این مکان را تهیه کنند.